

КЗ ЛОР «Бориславський фаховий медичний коледж»

**Циклова комісія основ медсестринства та загального
догляду за хворими**

Силабус
освітнього компоненту
«Медсестринський процес
та медсестринські теорії»

Освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр

Галузь знань 22 Охорона здоров'я

Спеціальність 223 Медсестринство

Відділення медсестринське

Вид дисципліни вибіркова

Мова викладання державна

Форма викладання денна

Затверджено на засіданні циклової комісії
основ медсестринства та загального догляду
за хворими

Протокол від. “30” 08 2022 року
№ 1

Голова циклової комісії
(Романчук М. З.)

2022

Загальна інформація про викладачів

Назва освітнього компоненту	«Медсестринський процес та медсестринські теорії»
Викладач	Шуфлат Леся Ярославівна
Профайл викладача	Лінк на профайл викладача
Контактний телефон	067 31 35 725
E-mail:	ls28121975@gmail.com
Консультації	Консультації: понеділок, вівторок, середа, п'ятниця з 12.50 до 13.20 Онлайн комунікація з використанням відео-або аудіотехнологій (ZOOM, Viber (+38 067 31 35 725), Telegram, електронна пошта) в робочі дні з 9.30 до 17.30

Обсяг освітнього компоненту

Вид заняття	Кількість годин
Лекції	42
Самостійна робота	48

Ознаки освітнього компоненту

Рік Викладання	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність	Кількість кредитів/годин	Вид підсумкової контролю	Нормативна/вибіркова
				3/90	залік	вибіркова

4. Передумови вивчення освітньої компоненти

- Інтегрується з такими ОК: «Основи медсестринства».

5. Мета і завдання освітньої компоненти

Головна мета: ОК «Медсестринський процес та медсестринські теорії» дозволить на більш високому рівні здійснювати розуміння медсестринського процесу, догляду за хворими, розроблення методів лікування та профілактики.

1. Метою ОК «Медсестринський процес та медсестринські теорії»

Формування теоретичного підґрунтя та практичної спрямованості підготовки бакалаврів медсестринства. Метою вивчення освітнього компоненту «Медсестринські теорії та мед сестринський процес» є підготовка фахових молодших бакалаврів з питань теорій медсестринства, медсестринських моделей, на основі яких будується медсестринський процес у країнах з різним рівнем економічного розвитку, етапів медсестринського процесу.

2. Основні завдання освітнього компоненту спрямовані на досягнення результатів навчання:

- характеризувати історію становлення медсестринської теорії
- визначати роль видатних теоретиків та практиків медсестринства
- розкрити сутність основних концептуальних медсестринських моделей
- вміти характеризувати основні медсестринські моделі
- розкрити сутність понять індивідум, родина, суспільна група як об'єкти сестринського догляду
- оперувати поняттями здоров'я та хвороба
- засвоїти основні функції медсестринства
- визначати суть та зміст етапів медсестринського процесу
- засвоїти закономірності таксономії медсестринського діагнозу
- вміти заповнювати медичну та медсестринську документацію.

6. Компетентності

Загальні компетентності	ЗК 1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2 Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем. ЗК 3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 4 Здатність спілкуватися державною мовою усно, так і письмово. ЗК 5 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 7 Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 8 Здатність до міжособистісної взаємодії.
Спеціальні компетентності	СК 1 Здатність до застосування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці. СК 2 Здатність до вміння задовольняти потреби пацієнта протягом різних періодів життя (включаючи процес умирання), шляхом обстеження, діагностики, планування та виконання медичних втручань, оцінювання результату та корекції індивідуальних планів догляду та супроводу пацієнта. СК 3 Здатність до самоменеджменту у професійній медичній діяльності. СК 4 Здатність до співпраці з пацієнтом, його оточенням, з іншими медичними й соціальними працівниками на засадах сімейно-орієнтованого підходу, враховуючи особливості здоров'я чи перенесені хвороби та фізичні, соціальні, культурні, психологічні, духовні чинники і фактори довкілля, здійснювати санітарно-просвітницьку роботу. СК 5 Здатність до динамічної адаптації та саморегуляції у важких життєвих і професійних ситуаціях з урахуванням механізму управління власними емоційною, мотиваційно-вольовою, когнітивною сферами. СК 6 Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, для ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям. СК 7 Здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства. СК 8 Здатність до використання інформаційного простору та сучасних цифрових технологій в професійній медичній діяльності. СК 9 Здатність до використання сукупностей професійних навичок

	(умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосовуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності. СК 10 Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги. СК 11 Здатність до застосування сукупностей втручань та дій для забезпечення пацієнту гідного ставлення, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки. СК 12 Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя). СК 13 Здатність до використання професійно профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно-гігієнічних і лабораторних досліджень, протиепідемічних та дезінфекційних заходів. СК 14 Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології.
--	--

7. Результати навчання згідно профілю програми, після вивчення ОК.

РН 1. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для комунікації, ведення медичної та іншої ділової документації.

РН 2. Застосовувати сучасні цифрові та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів професійної діяльності.

РН 3. Застосовувати основні положення законодавства в охороні здоров'я.

РН 4. Вести медичну документацію за формами, встановленими нормативно-правовими документами.

РН 5. Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності.

РН 6. Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей.

РН 7. Застосовувати паліативну компетентність при роботі з пацієнтами, їх оточенням, медичними та соціальними працівниками під час здійснення професійної діяльності.

РН 8. Вживати заходи спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта.

РН 9. Розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності та визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях і станах.

РН 10. Вміти проводити підготовку пацієнта до лабораторних, інструментальних та інших досліджень, здійснювати забір біологічного матеріалу та проб, скеровувати до лабораторії.

РН 13. Надавати екстрену та невідкладну долікарську медичну допомогу.

РН 14. Здійснювати заходи щодо збереження репродуктивного здоров'я населення з метою покращення демографічної ситуації.

РН 15. Надавати консультативну допомогу та здійснювати навчання населення щодо здорового способу життя, наслідків нездорового способу життя, важливості збільшення фізичної активності та здорового харчування, вакцинації; забезпечувати реабілітацію реконвалесцентів та диспансеризацію пацієнтів.

РН 16. Вживати заходи, спрямовані на специфічну та неспецифічну профілактику захворювань.

РН 17. Вживати протиепідемічні заходи в осередку інфекційних та особливо небезпечних захворювань при здійсненні професійної діяльності.

РН 18. Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді для надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення.

РН 19. Здійснювати взаємозалежні професійні функції з метою забезпечення якісної медичної допомоги населенню.

8. Методична картка освітнього компоненту

№ з/п	Назва змістових модулів та тем	Кількість годин		
		Усього	Лекції	Самостійна робота
Модуль 1. Медсестринські теорії та процес				
Змістовий модуль 1. Медсестринські теорії				
1.	Визначення медсестринства, його функції. Професійні організації медичних сестер	12	4	8
2.	Людські потреби, як основа медсестринських моделей	6	2	4
3.	Індивідуум, родина, суспільство, як об'єкти медсестринського догляду. Поняття про здоров'я та хворобу	4	4	-
4.	Медсестринські теорії (моделі) - історія та сучасність. Теорії Ф.Найтінгейл, Х.Пеплау, Л.Холл, Д.Орем	6	2	4
5.	Підходи до обслуговування і особливості медсестринських моделей Д.Джонсон, Ф.Абделла, Д.Орландо, Е.Віденбах, І.Кінг	6	2	4
6.	Порівняльна характеристика та особливості медсестринських моделей М.Роджерс, К.Рой, Б.Ньюмен, Д.Ватсон, Р.Парсі, М.Лейнінгер, Е.Бойкін, С. Шоенгофер	6	2	4
7.	Медсестринська модель Вірджинії Хендерсон, як основа медсестринського процесу для країн реформаційного періоду	2	2	-
8.	Стандарти (норми) медсестринської діяльності	6	2	4
9.	Основні положення та загальні концепції медсестринської моделі М. Аллен.	2	2	-
Змістовий модуль 2. Медсестринський процес				
10.	Медсестринський процес: визначення, завдання, функції, етапи	6	2	4
11.	Перший етап медсестринського процесу - обстеження та визначення стану здоров'я пацієнта	2	2	-
12.	Другий етап медсестринського процесу – медсестринська діагностика	4	2	2
13.	Медичний і медсестринський діагнози, відмінності. Таксономія медсестринського діагнозу	4	2	2
14.	Третій етап медсестринського процесу	4	2	2
15.	Четвертий етап медсестринського процесу – реалізація плану медсестринських втручань	4	2	2
16.	П'ятий етап медсестринського процесу	4	2	2
17.	Медична та медсестринська документація	4	2	2
18.	Особливості медсестринського процесу при пульмонологічній та кардіологічних патологіях	4	2	2
19.	Особливості медсестринського процесу при гастроентерологічній, нефрологічній та ендокринологічній патологіях	4	2	2
	Усього:	90	42	48

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва тем	Кількість годин
1.	Визначення медсестринства, його функції.	2
2.	Професійні організації медичних сестер	2
3.	Людські потреби, як основа медсестринських моделей	2
4.	Індивідуум, родина, суспільство, як об'єкти медсестринського догляду.	2
5.	Поняття про здоров'я та хворобу	2
6.	Медсестринські теорії (моделі) - історія та сучасність. Теорії Ф.Найтінгейл, Х.Пеплау, Л.Холл, Д.Орем	2
7.	Підходи до обслуговування і особливості медсестринських моделей Д.Джонсон, Ф.Абделла, Д.Орландо, Е.Віденбах, І.Кінг	2
8.	Порівняльна характеристика та особливості медсестринських моделей М.Роджерс, К.Рой, Б.Ньюмен, Д.Ватсон, Р.Парсі, М.Лейнінгер, Е.Бойкін, С. Шоенгофер	2
9.	Медсестринська модель Вірджинії Хендерсон, як основа медсестринського процесу для країн реформаційного періоду	2
10.	Стандарти (норми) медсестринської діяльності	2
11.	Основні положення та загальні концепції медсестринської моделі М. Аллен.	2
12.	Медсестринський процес: визначення, завдання, функції, етапи	2
13.	Перший етап медсестринського процесу - обстеження та визначення стану здоров'я пацієнта	2
14.	Другий етап медсестринського процесу – медсестринська діагностика	2
15.	Медичний і медсестринський діагнози, відмінності. Таксономія медсестринського діагнозу	2
16.	Третій етап медсестринського процесу	2
17.	Четвертий етап медсестринського процесу – реалізація плану медсестринських втручань	2
18.	П'ятий етап медсестринського процесу	2
19.	Медична та медсестринська документація	2
20.	Особливості медсестринського процесу при пульмонологічній та кардіологічних патологіях	2
21.	Особливості медсестринського процесу при гастроентерологічній, нефрологічній та ендокринологічній патологіях	2
	Усього:	42

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Розвиток медсестринства в історичному аспекті в Україні	4
2.	Товариство Червоного Хреста, діяльність у створенні шкіл милосердя	4
3.	Внесок Флоренс Найтінгейл у розвиток медсестринства	4
4.	Моделі взаємовідносин медичних працівників і пацієнтів	4
5.	Порівняльна характеристика медсестринських моделей	4
6.	Ієрархія людських потреб за А. Маслоу	4
7.	Стандарти медсестринської діяльності і контроль якості медичної допомоги	4
8.	Етапи медсестринського процесу, їх взаємозв'язок та зміст	4
9.	Помилки в процесі діагностування, шляхи подолання помилок в процесі діагностування.	2
10.	Типи та методи медсестринських втручань.	2
11.	Моделі медсестринського догляду.	2
12.	Здійснення спілкування з пацієнтом та його родичами.	2
13.	Медсестринська документація	2
14.	Правила протоколювання етапів медсестринського процесу.	2
15.	Принципи невідкладної допомоги при патології органів дихання, системи кровообігу (ядусі, кровохарканні, в різних стадіях лихоманки, больовому синдромі при інфаркті міокарду, гіпертонічній кризі).	2
16.	Дієтотерапія при патології ШКТ, сечовидільної та ендокринної систем.	2
	Усього	48

9. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: підсумковий.

Підсумковий контроль у формі семестрового заліку

Контроль знань і умінь здобувачів освіти (поточний, проміжний і підсумковий) з ОК «Медсестринські теорії та медсестринський процес» здійснюється відповідно до:

- Положення “Про організацію освітнього процесу в Бобриславському фаховому медичному коледжі”;
- Положення “Про організацію дистанційного освітнього процесу в КЗ ЛОР «Бориславський фаховий медичний коледж»;
- Положення “Про академічну доброчесність”;
- Положення “Про систему оцінювання якості знань здобувачів освіти в Бориславському фаховому медичному коледжі”.

Оцінювання проводиться за п'ятибальною системою.

Критерії оцінювання.

«Відмінно» - здобувач освіти дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, рішення задач та виконання вправ є правильними, демонструє знання матеріалу підручників, посібників, інструкцій, алгоритмів, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформлює завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність і творчість і виконанні групових завдань.

«Добре» - здобувач освіти володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій і розрахунків, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність і творчість і виконанні групових завдань.

«Задовільно» - здобувач освіти дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача, при цьому враховується наявність конспекту та самостійність у виконанні групових завдань.

«Незадовільно» - здобувач освіти дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, має неповний конспект лекцій, малоактивний або пасивний у виконанні групових завдань.

Підсумкова (загальна) оцінка курсу ОК є сумою оцінок (балів), отриманих за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне, проміжне та підсумкове оцінювання засвоєності теоретичного матеріалу під час аудиторних занять, самостійної роботи, виконання індивідуальних практичних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного завершення вивчення ОК.

10. Політика освітнього компоненту

Дотримання академічної доброчесності в коледжі регламентується:

- Положенням «Про академічну доброчесність»;
- Положенням «Про контроль якості читання лекцій в Бориславському фаховому медичному коледжі»;
- Положенням «Про контроль якості проведення практичних занять»;
- Положенням «Про критерії оцінювання якості знань здобувачів освіти в Бориславському фаховому медичному коледжі»;
- Положенням «Про відпрацювання пропущених занять»;
- Положенням «Про контроль, організацію і якість проведення консультацій в Бориславському фаховому медичному коледжі»;
- Положенням «Про контроль організації якості проведення заліків, іспитів і письмових контрольних робіт в Бориславському фаховому медичному коледжі».

Політика ОК ґрунтується на засадах академічної доброчесності (сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання) та визначається системою вимог, які викладач ставить до здобувача в процесі вивчення ОК (недопущення академічного плагіату, списування, фабрикація, фальсифікація, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання). За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до відповідальності: повторне оцінювання (контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне вивчення відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти; позбавлення академічної стипендії.

Політика щодо відвідування.

Політика щодо відвідування усіх форм занять регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в Бориславському фаховому медичному коледжі». Здобувач зобов'язаний виконувати правила внутрішнього розпорядку коледжу, відвідувати навчальні заняття згідно розкладу, дотримуватися етичних норм поведінки. Присутність на заняттях є обов'язковою компонентою оцінювання.

Політика щодо перескладання.

Порядок відпрацювання пропущених занять здобувачем освіти (з поважних чи без поважних причин) регламентується «Положенням про відпрацювання пропущених занять та перездачу на вищу оцінку».

Політика щодо дедлайнів.

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватися термінів, передбачених вивченням ОК і визначених для виконання усіх видів робіт.

Політика щодо апеляції.

У випадку конфліктної ситуації під час проведення контрольних заходів або за їх результатами, здобувач освіти має право подати апеляцію згідно з «Положенням про апеляцію результатів контрольних заходів знань здобувачами освіти КЗ ЛОР «Бориславський фаховий медичний коледж». Заява подається особисто в день оголошення результатів контрольного заходу завідувачу відділенням, реєструється, передається директору або заступнику директора з навчальної роботи та розглядається на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного робочого дня після її подання. Здобувач має право бути присутнім на засіданні апеляційної комісії. При письмовому контрольному заході члени апеляційної комісії, керуючись критеріями оцінювання з даної дисципліни, детально вивчають та аналізують письмові матеріали контрольного заходу. Повторне чи додаткове опитування здобувача апеляційною комісією заборонено. Результати апеляції оголошуються здобувачу відразу після закінчення розгляду його роботи, про що здобувач робить особисто відповідний запис у протоколі засідання апеляційної комісії.

Політика щодо конфліктних ситуацій.

У коледжі визначено чіткі механізми та процедури врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних з корупцією, дискримінацією, сексуальними домаганнями та ін. Упроваджено ефективну систему запобігання та виявлення корупції, вживаються заходи, спрямовані на підвищення доброчесності викладачів і здобувачів освіти коледжу, дотримання правил етичної поведінки, створення додаткових запобіжників вчинення корупційних дій і правопорушень, пов'язаних із корупцією. Розроблено План заходів з виконання антикорупційної програми відповідно до Закону України «Про запобігання корупції». Створена «Скринька довіри», до якої анонімно можуть звертатися здобувачі освіти, залишаючи там свої скарги чи пропозиції.

11. Література

Навчальна література:

1. Губенко І.Я., Шевченко О.Т., Бразалій Л.П., Апшай В.Г. Медсестринський процес. К.: Здоров'я, 2021. 208 с.
2. Касевич Н.М. Основи медсестринства в модулях: навч. посіб. 3-є вид., випр. К. : ВСВ "Медицина", 2018. 480 с.
3. Кудрявцева Т.О. Сестринський процес: етапи, зміст, документація: навч.-метод. посіб. К.: Здоров'я, 2021. 96 с.
4. Лісовий В.М., Ольховська Л.П., Капустник В.А. Основи медсестринства: підручник. К.: ВСВ Медицина, 2018. 912 с.
5. Лойко В.В. Медсестринський процес: підручник для медичних сестер. Київ, 2001. 526 с.
6. Пасечко, Н. В., Лемке М. О., Мазур П. Є. Основи сестринської справи : підручник. Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. 544 с.

Електронні ресурси:

1. Наказ МОН України від 05.12.18р. № 1344. «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 223 «Медсестринство» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти». [Електронний ресурс] – режим доступу <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdeni%20standarty/12/21/223-medsestrinstvo-bakalavr.pdf>.
2. Наказ МОЗ України від 01.06.2013 р. «Про затвердження протоколів медичної сестри (фельдшера, акушерки) з догляду за пацієнтом та виконання основних медичних процедур та маніпуляцій». [Електронний ресурс] – режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0460282-13>.
3. Міністерство охорони здоров'я України. [Електронний ресурс] – режим доступу <https://moz.gov.ua/>
4. Міністерство охорони здоров'я України. Медичним працівникам. [Електронний ресурс] – режим доступу <https://moz.gov.ua/medichnim-pracivnikam>
5. Асоціація медичних сестер України. [Електронний ресурс] – режим доступу <https://amsu.com.ua/>
6. Всесвітня організація охорони здоров'я в Україні. [Електронний ресурс] – режим доступу <https://www.who.int/countries/ukr/ru/>
7. Компанія PROFESSIONAL MEDICAL EDUCATION. [Електронний ресурс] – режим доступу <http://www.pme.com.ua/>
8. НМАПО імені П. Л. Шупика. Українська школа медсестринства. [Електронний ресурс] – режим доступу <https://nmapo.edu.ua/n/p/4421-ukrainska-shkola-medsestrynstva>

Викладач _____

Тетяна ВАПЕНСЬКА